

A bélátültetés lehetőségei

Arató András

Semmelweis Egyetem I.

Gyermecklinika

Történelmi áttekintés

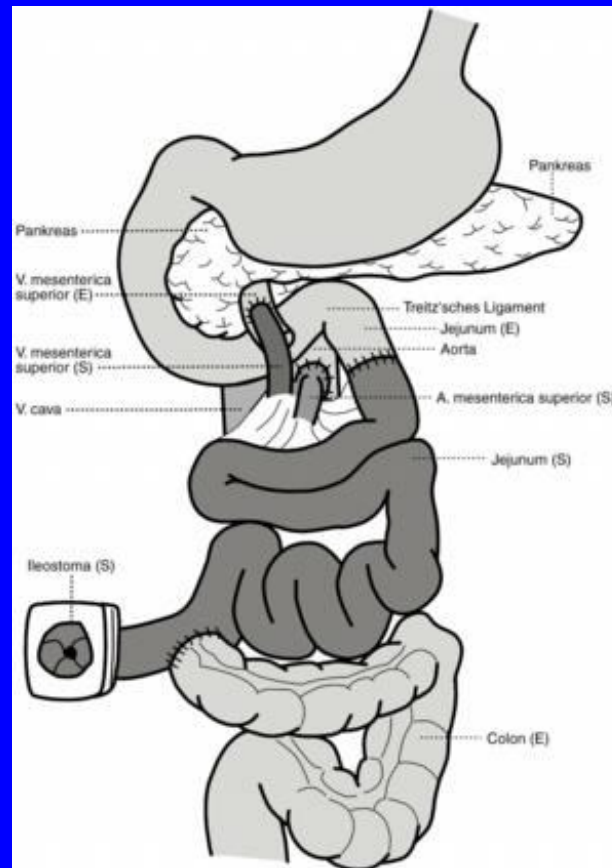
- 1902: állatokban kivitelezhető
- 1960-as évek: Először emberben (magas morbiditás és mortalitás)
- Szintén a hatvanas években parenteralis táplálás elterjedése
- 1980-as évek: cyclosporin elterjedése, SBTx-ben nem elég hatásos
- 1990-es évek: Tacrolimus (bíztható)

Vékonybél-transzplantáció az USA-ban (UNOS=United Network of Organ Sharing)

- Eddig összesen 1518 esetben végeztek vékonybéltranszplantációt 1991-től kezdődően.

– <1 év	219
– 1-5 év	492
– 6-10 év	111
– 11-17 év	93
– Összesen	915 gyermekkorban

A vékonybél transzplantáció sémája

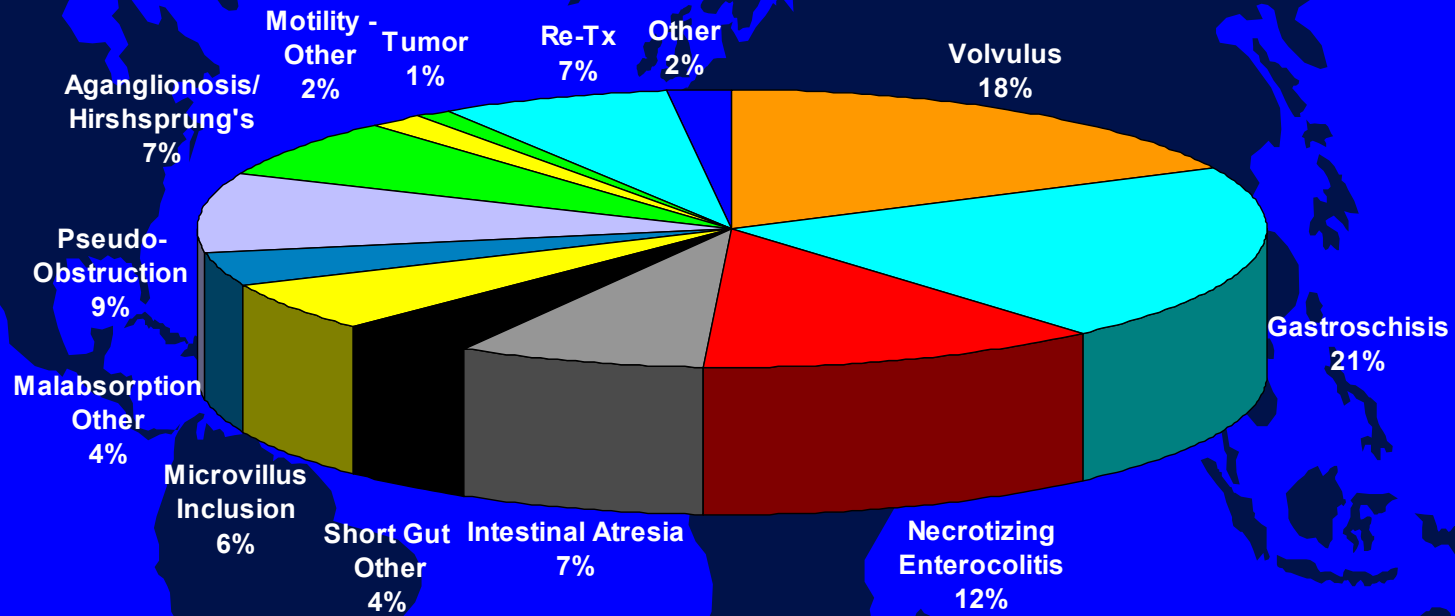

Indikációk

- Rövidbél szindróma (67%)
- Krónikus intestinalis pseudoobstructio (CIPO) (10%)
- Súlyos intraktábilis hasmenés (pl. microvillus atrophia, epithelialis dysplasia) (10%)
- Aganglionosis/Hirschsprung (7%)

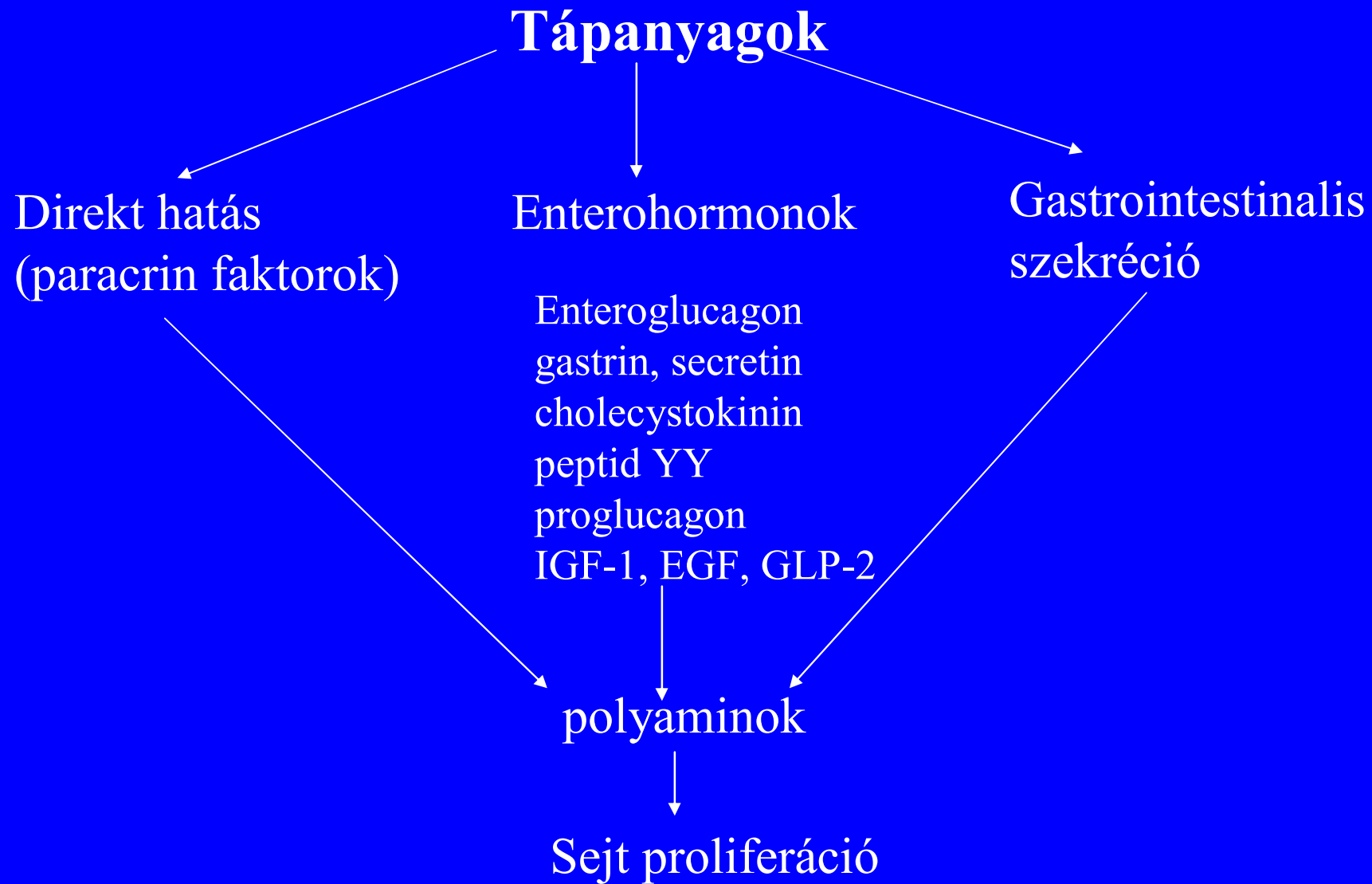
Intestinal Transplant Registry

Indications in Children

Rövidbél szindróma

- Progresszív májbetegség
- A megmaradt bél nem tud adaptálódni
- Trophikus faktorok szerepe (rhGH, glutamin)

A májbetegség kialakulásának okai rövidbél szindrómában

- Intestinalis ischemia
- Enteralis táplálás hiánya
- A megmaradt bélben bakteriális felülnövekedés $\Rightarrow$ endotoxinaemiához vezethet
- Visszatérő katéter szepszis
- Cytokinek, gyulladáisos metabolitok

A májbetegség kialakulásának kockázatát csökkenti

- Az enterohepatikus körforgás stimulációja (LC-triglicerid tartalmú formulák, anyatej)
- Bakteriális felülnövekedés kezelése antibiotikummal
- Ursodezoxikolsav adása (10-20 mg/kg/nap)
- PN oldatokban az A1 csökkentése
- Glucose bevitel korlátozása (zsírmáj megelőzése)
- Májprotektív aminosav oldatok
- PN ciklikus adása (csökkenti a hyperinsulinizmust).

LSBTx indikációja

- Irreverzibilis intestinalis elégtelenség és végállapotú májelégtelenség
- Súlyos májfibrózis, vagy cirrhosis jelenléte

Izolált SBTx indikációja

- Irreverzibilis intestinalis elégtelenség és PN dependencia lényeges májbetegség nélküli esetekben az alábbi tényezők jelenlétekor
  - Sorozatos vénás trombózisok
  - Életveszélyes szeptikus epizódok
  - Súlyos metabolikus zavarok (folyadék, elektrolit)
- A prognózis jobb, ha az SBTx 1 éves kor után történik

Kontraindikációk

- Veleszületett vagy szerzett idegrendszeri károsodások
- Életet veszélyeztető extragastrointestinalis betegségek
- Veleszületett vagy szerzett immunhiányos állapotok
- Inoperabilis malignus tumorok

A vékonybéltranszplantáció eredményei

- 2/3 része gyermekben
- Főbb centrumok: USA, Franciaország, Kanada, UK
- Túlélés:
  - SBT_x: 58%
  - LSBT_x: 40%
  - Multivisceralis transzplantáció: 40%
- A túlélők 77%-ában volt a PN megszüntethető.
Leszokási idő: 27-41 nap

A vékonybél-transzplantáció eredményei a párizsi központban 1994-től

- Betegek túlélése 70% (48/69)
- Graft túlélés
  - 49% (17/35) LSBTx-ben
  - 38% (15/39) SBTx-ben

Lacaille F et al. Gut 2008;57;455-461.

Vékonybél transzplantáció motilitási zavar miatt (UNOS adatok-USA)

Diagnosis	# of Tx	Year Post-tx	Number Alive	Survival Rate	95% Conf. Limits of Surv. Rate
HIRSCHSPRUNG'S DISEASE	27	1	14	61.7	[43.07,80.39]
		2	10	51.4	[31.16,71.72]
PSEUDO-OBSTRUCTION-MYOPATHIC	29	1	22	85.8	[72.95,98.70]
		2	16	77.2	[60.96,93.43]
PSEUDO-OBSTRUCTION-NEUROPATHIC	25	1	11	55.7	[34.95,76.46]
INTESTINAL DISEASE OTHER SPECIFY	28	1	15	71.4	[54.70,88.16]
		2	10	60.4	[40.52,80.36]
OTHER SPECIFY	21	1	13	82.5	[64.34,100.0]
		2	11	82.5	[64.34,100.0]
RETRANSPLANT	21	1	10	55.0	[33.03,76.98]

Vékonybél transzplantáció SBS miatt I.(UNOS adatok-USA)

Diagnosis	# of Txs	Year Post-tx	Number Alive	Survival Rate	95% Conf. Limits of Surv. Rate
GASTROSCHISIS	88	1	48	63.5	[53.27,73.78]
		2	31	55.7	[44.68,66.77]
		3	21	51.2	[39.36,62.98]
		4	16	48.3	[35.93,60.73]
		5	10	45.1	[32.02,58.19]
INTESTINAL ATRESIA	45	1	20	53.6	[38.71,68.51]
		2	16	48.0	[32.72,63.22]
INTESTINAL VOLVULUS-SEC TO MALROTAT	64	1	41	82.7	[72.92,92.50]
		2	30	80.4	[69.91,90.91]
		3	25	80.4	[69.91,90.91]
		4	19	73.3	[59.78,86.72]

Vékonybél transzplantáció SBS miatt II.(UNOS adatok-USA)

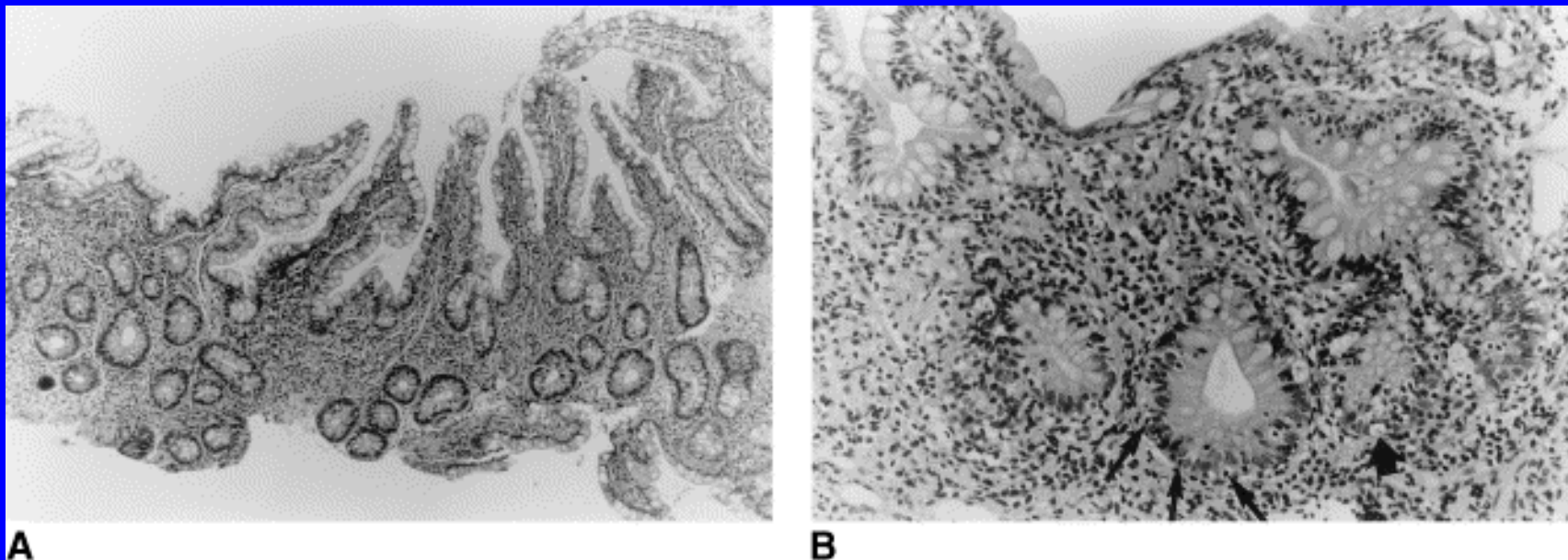
SGS: MASS RESECT SEC TO INF BOWEL-CROHNS	27	1	10	66.2	[48.21,84.25]
SGS: MASS RESECT SEC TO MES ARTERIAL THR	32	1	17	68.8	[51.85,85.76]
SGS: MASS RESECT SEC TO MES VENOUS THROM	26	1	16	67.0	[48.26,85.77]
		2	11	67.0	[48.26,85.77]
SGS: NECROTIZING ENTEROCOLITIS	53	1	25	54.5	[40.68,68.32]
		2	16	51.9	[37.84,65.97]
		3	11	45.0	[29.87,60.09]
SGS: OTHER SPECIFY	45	1	22	77.1	[64.52,89.60]

A vékonybél transzplantáció szövődményei

- Allograft rejekció (monitorizálható a graft proximalis és distalis részéből vett rendszeres biopsziával) SBTx-nél gyakoribb, mint LSBTx-nél.
- Opportunista infekciók az immunszuppresszió következtében
  - EBV, CMV infekció
- PTLD
- Rejekció és szepszis közötti kapcsolat (a rejekció rontja a normális intestinalis barriert)

A graft kilöködésének szövettani jelei

(Sudan DL et al. Am J Gastroenterol 2000, 95,
1506.)

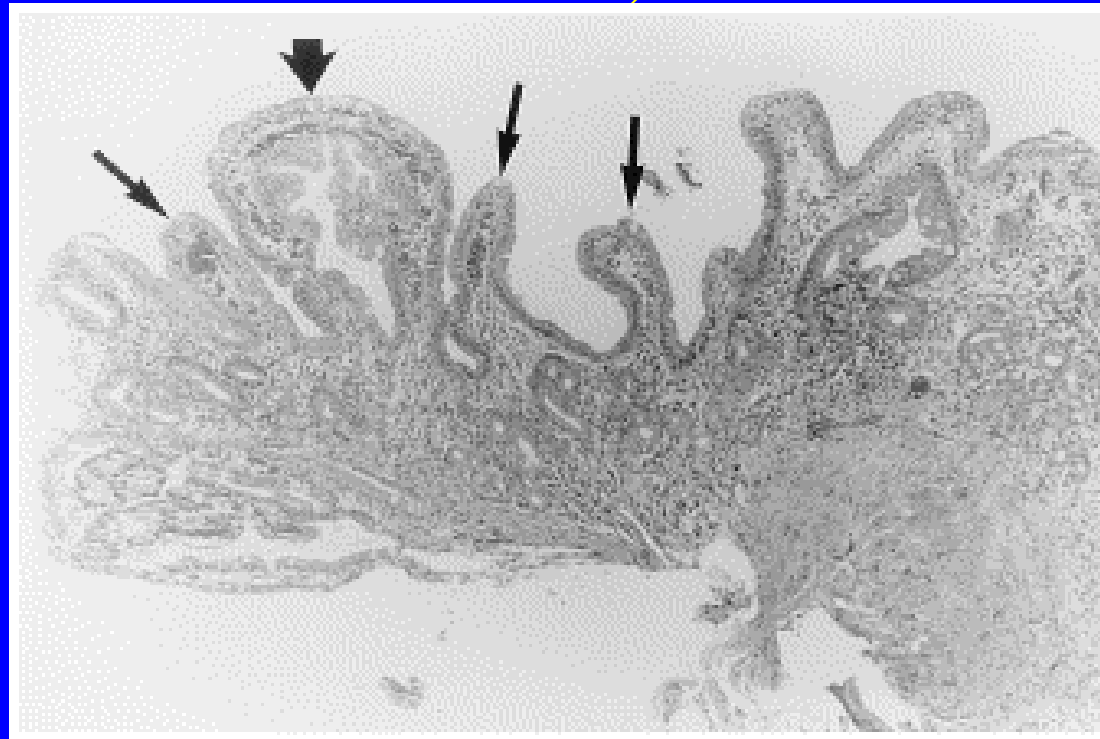

A. Normális villus magasság, de a lamina propriában fokozott lymphocyta infiltráció

B. Cryptitis, fokozott IEL infiltráció és epithel sejt apoptosis

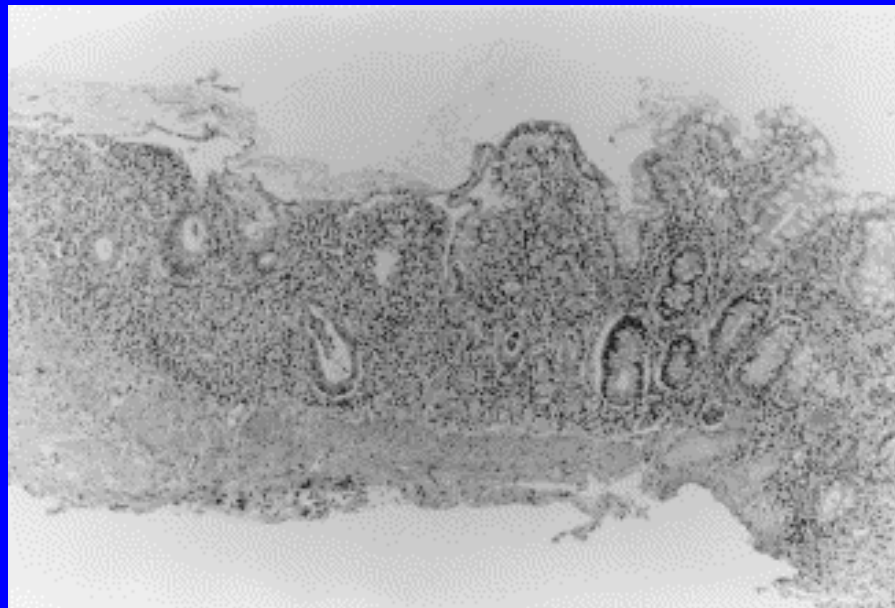
A graft kilöködésének szövettani jelei (középsúlyos)

(Sudan DL et al. Am J Gastroenterol 2000, 95,
1506.)

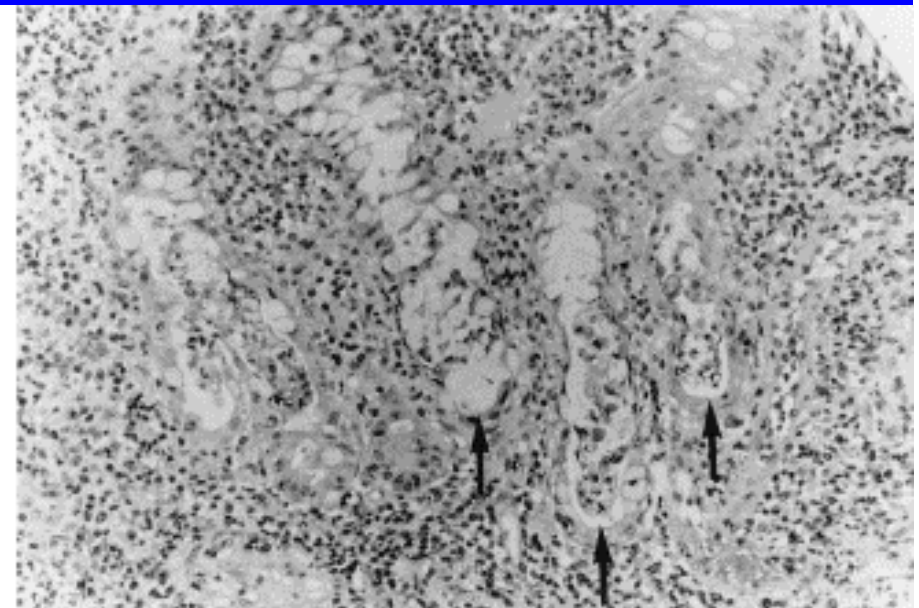

A graft kilöködésének szövettani jelei (súlyos)

(Sudan DL et al. Am J Gastroenterol 2000, 95,
1506.)

A

B

Súlyos boholyatrophia, ulceráció, crypta epithelialis sejtek destrukciója

A halál okai vékonybél transzplantáció után

- Infekció (47%)
- Sokszervi elégtelenség (multiorgane failure) (26%)
- Lymphoma (10%)

Teendők a transzplantáció után

- Táplálást a lehető leghamarabb elkezdni: trophikus faktorok stimulálása (szájon keresztül, vagy enterális szondán)

Lehetséges igény vékonybél transzplantációra

- **2/év/millió lakós**

Ez a szám tartalmazza mindazokat, akik a felmérés időpontjában tartós otthoni teljes parenterális táplálást igényeltek

(Sokol EM. JPGN 2002, 35, S159-S172)

- Sikeres vékonybél transzplantáció után az életminőség sokkal jobb mint parenterális táplálás mellett

Az intestinális elégtelenség kezelése

Rövidbél szindróma

Neuromuscularis
bélbetegség

Congenitalis
enteropathia

Intestinális elégtelenség

Otthoni parenterális táplálás
Sebészi kezelés
Szövődmények megelőzése

Permanens bélelégtelenség

Izolált intestinalis transzplantáció

Máj és bél transzplantáció

Ismétlődő szepszis
Vascularis thrombosis
Májbetegség kezdete
Nagy folyadékvesztés
Rossz életminőség

Végstádiumú májbetegség